

ORVOSI KÖNYVTÁRAK MEDICAL LIBRARIES

A Magyar Orvosi Könyvtárak Szövetségének hivatalos lapja
Official Journal of Hungarian Medical Library Association

2019. 16. ÉVFOLYAM 3. SZÁM

KÖSZÖNTŐ / EDITORIALS	3
HÍREK / NEWS	4
<i>Semmelweis napi kitüntettek: Bede Józsefné, Zlinszky Zsuzsanna, Kiss Tamás</i>	4
<i>MOKSZ képzések, MOKSZ levelezőcsoport</i>	4
<i>Megjelent Garzuly Ferenc: Jóreggelt főorvosúr! című könyve</i>	5
<i>2019. szeptember 12-én Nemzeti Open Science Workshop</i>	5
<i>Elérhetőek a NWS előadásai</i>	5
MOKSZ / HMLA	5
<i>Dr. Gracza Tünde: Tapasztalatok és tervek. Dr. Palotai Mária válaszolt</i>	6
<i>Vizvári Dóra: Néhány adat a MOKSZ weboldalának használatáról</i>	8
Tagkönyvtárainkhoz kapcsolódó periódikumok	10
<i>Ambrus Attila József: Az Orvosi Könyvtárról</i>	11
<i>Nagyné Maros Gabriella: Az EGIS kiadványai</i>	12
<i>Pogányné Dr. Rózsa Gabriella: Honvédorvos</i>	14
<i>Bérczy Ildikó: A Jahn Ferenc Dél-pesti Kórház kiadványa - Pirulap</i>	16
<i>Fehér Éva: Kór-Ház-Lap /rövid ismertetés/</i>	17
<i>Balázsné Balogh Ildikó: Péterfy Figyelő</i>	18
<i>Ferencz Gáborné: A Richter Gedeon Nyrt. kiadványairól</i>	19
<i>Nacska Kálmán: A Szegedi Tudományegyetem kiadványairól</i>	25
<i>Szigetváry Katalin: A Markusovszky Egyetemi Oktatókórház kiadványairól</i>	23
<i>Kárpáti Zoltánné Tölgyesi Ágnes: Egy intézeti újság története</i>	24
<i>Dr. Gracza Tünde: A Pécsi Tudományegyetem orvoskarának kiadványai</i>	35
BESZÁMOLÓK / REPORTS	39
<i>Karácsony Gyöngyi: Rövid beszámoló az EAHIL Workshopról</i>	39
<i>Palotai Mária, Kovács Beatrix: Hajnal Ward Judit: Tintásüveg. Történetek a tengerentúlról</i> <i>c. kötetének könyvbemutatóján jártunk május 6-án a Kossuth Klubban</i>	41
<i>Kárpáti Tölgyesi Ágnes: Egy különleges intézmény története. A „Honvédkórház”</i> <i>120 éve - Könyvbe foglalt történelem</i>	44
TUDOMÁNYMETRIA / SCIENTOMETRICS	50
<i>Horváth Patrik: A szakterületek közötti különbözőség avagy a Source Normalized</i> <i>Impact per Paper bemutatása</i>	27
EREDETI KÖZLEMÉNYEK / ORIGINAL ARTICLES	52
<i>Pogányné dr. Rózsa G.: A magyarországi gyógyfürdők bibliotékái 1885-ben (György</i> <i>Aladár Magyarország köz- és magánkönyvtárai 1885-ben c. statisztikai összeállítása</i> <i>alapján) = Libraries of the health spas of Hungary in 1885 (Based on the statistical</i> <i>work „Magyarország köz- és magánkönyvtárai 1885-ben” of Aladár György)</i>	52
ÖSSZEFOGLALÓ KÖZLEMÉNYEK / REVIEW ARTICLES	66
<i>Dr. Szabó László Gy: Botanikus macskák macska - növénynevekben</i>	66
INNEN-ONNAN / FROM HERE AND THERE	77
<i>Dr. Horváth Sándor Domonkos: Az általános megfogalmazás csapdája a könyvtári</i> <i>közbeszédben</i>	77
ÉVFORDULÓK / ANNIVERSARIES	79
<i>Dr. Gracza Tünde: 95 éve született Grastyán Endre élettanász</i>	79
NÉVJEGY / CARDS	81
<i>Horváth Patrik</i>	81
NEKROLÓG / NECROLOGY	82
<i>In memoriam Dr. Benda Mária (1921. május 25.-2019. július 3.)</i>	82
<i>Kiss Tamás: Szepi néni emlékeimben</i>	83
SZERZŐI ÚTMUTATÓ / INSTRUCTION FOR AUTHORS	84

A Szegedi Tudományegyetem kiadványairól

Nacsa Kálmán

knacsa@bibl.u-szeged.hu

Könyvtárunk nem orvosi könyvtár, de mint a Szegedi Tudományegyetem egyetemi könyvtára, természetesen az Általános Orvostudományi Kar, a Fogorvostudományi Kar és az Egészségtudományi és Szociális Képzési Kar könyvtári feladatait is ellátja. Anyaintézményünket szétválások és összeolvadások, és így névváltozások sora jellemezte. Az első világháborút lezáró békekötések után a kolozsvári Ferenc József Tudományegyetem 1921-ben Szegedre költözött, könyvtári állománya – miként az egyetem valamennyi ingósága – Kolozsvárról maradt. A szegedi egyetemi könyvtár az 1921-22-es tanévben a Dugonics téri épület két helyiségét kapta meg, s induló állománya néhány nagykönyvtár fölös példányai-ból állt. 1926-ban nyílt lehetőség az Orvostudományi „Klebelsberg” Könyvtár létrehozására, de csak 1931-től vették nyilvántartásba. 1951-ben az orvosi kar Szegedi Orvostudományi Egyetemenként különvált, értelemszerűen önálló könyvtári részleggel, Szegedi Orvostudományi Egyetem Könyvtára néven. Az Orvostudományi Egyetem 1987-ben felvette Nobel-díjas biokémia professzora, orvostudományi dékánja és rektora, Szent-Györgyi Albert nevét, így a könyvtár neve is változott: Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetem (SZOTE) Központi Könyvtára. 2000. január 1-jén A Szegedi Tudományegyetem a szegedi József Attila Tudományegyetem, a Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetem, a Szegedi Élelmiszeripari Főiskola, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola és a hódmezővásárhelyi Mezőgazdasági Főiskola összevonásával alakult meg. Az önálló orvostudományi könyvtár 2004. december 9-én szűnt meg az Egyetemi Könyvtárba történő beolvadással. Az új egyetemi könyvtár-épület 2004-ben nyílt meg, immár több mint 70 tanszéki, intézeti, kari könyvtár állományának integrálásával. Bár vannak még tanszéki, intézeti könyvtárak a klinikai egységeken, ezek integrációja folyamatban van. Az Egészségtudományi és Szociális Képzési Kar rendelkezik könyvtárral, működését az intézmény történetének igen korai szakaszában, 1938-ban kezdte meg. 2011. november 11-én a Szegedi Tudományegyetem Egyetemi Könyvtár neve Szegedi Tudományegyetem Klebelsberg Kuno Könyvtára lett. Az alábbiakban bemutatom intézményeink és jogelődjeik kapcsolódó kiadványait.

– Van-e az anyaintézménynek, vagy a könyvtárnak kiadványa?

A könyvtárnak nincs, de az anyaintézménynek/karoknak van/volt.

– Ha van, (vagy volt) kérjük szépen legalább néhány sorban bemutatni. Szakmai vagy a mindennapokról szól? Online vagy nyomtatott formában jelenik meg? Milyen rovatai vannak?, stb.

A SZOTE, majd 2000-től a Szent-Györgyi Albert Orvos- és Gyógyszerésztudományi Centrumnak volt egy általában havonta (néhány összevont számtól eltekintve) megjelenő, tájékoztató jellegű folyóirata, amely elsődleges információforrásként szolgált a kar működését. Ez az alábbi névváltozatokkal jelent meg:

SZOTE Napló: 1990. (I. évfolyam) -1999. (X. évfolyam)

Szent-Györgyi Albert Orvos- és Gyógyszerésztudományi Centrum Hírlevél: 2000. (XI. évfolyam) - 2007. szeptember (XVIII. évfolyam 6. szám)

Szent-Györgyi Hírlevél: 2007. október (XVIII. évfolyam 7. szám) -2007. december (XVIII. évfolyam 8. szám)

Az egyes lapszámok PDF-formátumban megtalálhatók könyvtárunk „Contenta” SZTE repozitóriumban az UnivHistória-ban.

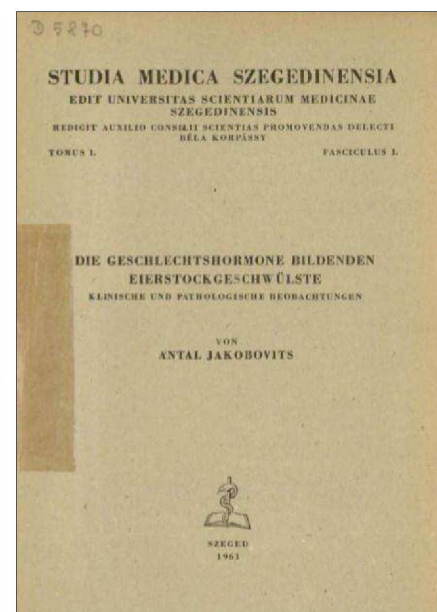
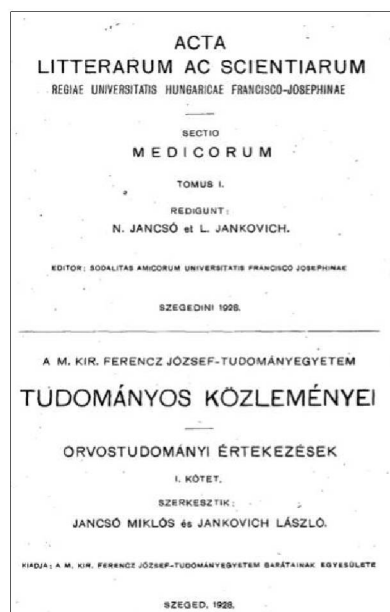
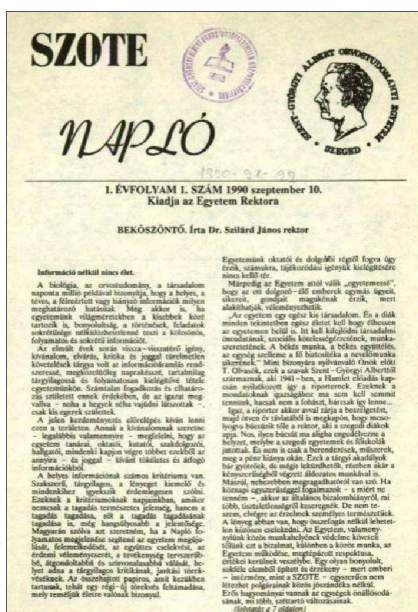
<http://univ.bibl.u-szeged.hu/>

http://univ.bibl.u-szeged.hu/view/full_volume/SZOTE_napl=F3/

http://univ.bibl.u-szeged.hu/view/full_volume/Szent-Gy=F6rgyi_Albert_Orvos-_E9s_Gy=F3gyszer=E9sztudom=E1nyi_Centrum_h=EDrlev=E9l/

http://univ.bibl.u-szeged.hu/view/full_volume/Szent-Gy=F6rgyi_h=EDrlev=E9l/

2008 januárjától változatlanul havonta, de kizárólag on-line formában jelenik meg. Jelenlegi címe: *SZTE Általános Orvostudományi Kar Kari Hírlevél*.

Studia Medica Szegedinensia (1961-1993)

A Szegedi Orvostudományi Egyetem (1987-től Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetem) *acta* jellegű, idegennyelvű, kismonográfia-sorozata.

Az egyes kötetek PDF-formátumban megtalálhatók könyvtárunk „Contenta” SZTE Egyetemi Kiadványok repozitóriumban. <http://acta.bibl.u-szeged.hu/>

http://acta.bibl.u-szeged.hu/view/full_volume/Studia_Medica_Szegedinensia/

Acta Medica Szeged (Acta Litterarum ac Scientiarum Regiae Universitatis Hungaricae Francisco-Josephinae: Sectio Medicorum) (1928-1949)

A Ferenc József Tudományegyetem (1940-től Horthy Miklós Tudományegyetem, 1945-től Szegedi Tudományegyetem) monográfia sorozata.

Az egyes kötetek PDF-formátumban megtalálhatók könyvtárunk „Contenta” SZTE Egyetemi Kiadványok repozitóriumban.

http://acta.bibl.u-szeged.hu/view/full_volume/Acta_medica_Szeged/

http://acta.bibl.u-szeged.hu/view/full_volume/Acta_Litterarum_ac_Scientiarum_Regiae_Universitatis_Hungaricae_Francisco-Josephinae_3A_sectio_medicorum/

„Orvostudományi Beszámoló” (1947-1949)

A háború utáni első magyar referáló lap volt. A külföldi orvosi irodalom legfontosabb cikkeit referálta, évente két-háromezret. Az akkori viszonyok közt e lap nagy szerepet játszott az egyetem tudományos életének fellendítésében. Ezt a hézgapótló merész vállalkozást Ortutay Gyula, akkori kultuszminiszter is meleg szavakkal üdvözölte.

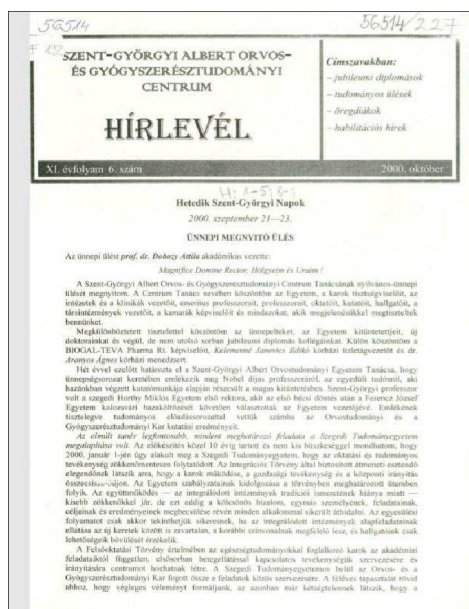
Acta Sana (2006 -)

Az *Acta Sana* az Egészségtudományi és Szociális Képzési Kar lektorált folyóirata, amely összefoglaló közleményeket, eredeti tudományos munkákat és esetismertetéseket közöl az ápolói, védőnői, fizioterápiás és szociális munka elméletéhez és gyakorlatához, valamint képzéséhez kapcsolódóan. A Kar hallgatóinak az Országos Tudományos Diákköri Konferencián díjazott előadásait közlemények formájában mutatja be, illetve beszámolókat is leközl országos és nemzetközi konferenciákról.

Az egyes kötetek PDF-formátumban megtalálhatók könyvtárunk „Contenta” SZTE Egyetemi Kiadványok repozitóriumban.

http://acta.bibl.u-szeged.hu/view/full_volume/Acta_Sana/

<http://www.etszk.u-szeged.hu/kutatas-tudomany/kari-tudomanyos>

„Szegedi Orvostudományi Egyetem Könyvtárának központi folyóirat katalógusa” (1964, 1967, 1971, 1975, 1979, 1993 - A Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetem Könyvtárának központi folyóirat katalógusa)

Nem folyóirat, de talán ide illeszthető, az egyetem teljes periodika állományát retrospektíve tárta fel. E fontos segédkönyvvvel elsőként jelentkezett könyvtárunk az orvostudományi könyvtári hálózatban. Folyóirat állományunk ezáltal országosan ismertté lett és az egyre fontosabbá váló könyvtárközi kölcsönzésekben is komoly szerepet tudtunk vállalni.

– Írnak-e bele a könyvtárosok? Ha igen, akkor milyen témában?

Könyvtárosok közreműködésével létrejött írások:

- Marton János: Szent-Györgyi Albert, az oktató = Szent-Györgyi Albert Orvos- és Gyógyszerésztudományi Centrum – Hírlevél, 2007. 18. évf. 4. sz. 9-10. p.
- Pap Kornélia – Marton János: Az ÁOK impakt faktor teljesítménye = Szent-Györgyi Albert Orvos- és Gyógyszerésztudományi Centrum – Hírlevél, 2006. 17. évf. 8. sz. 12-14. p.
- Marton János: In memoriam dr. Zallár Andor (1928-2006) = Szent-Györgyi Albert Orvos- és Gyógyszerésztudományi Centrum – Hírlevél, 2006. 17. évf. 2. sz. 25-26. p.
- Marton János: Szeged Szent-Györgyi Albertje = Szent-Györgyi Albert Orvos- és Gyógyszerésztudományi Centrum – Hírlevél, 2005. 16. évf. 10. sz. 15-16. p.
- Marton János: A tudomány megbecsülése az Orvoskaron: a helyzet nem reménytelen, de a javítás kötelező = Szent-Györgyi Albert Orvos- és Gyógyszerésztudományi Centrum – Hírlevél, 2002. 13. évf. 5-6. sz. 10. p.
- Zsigó Ildikó – Zallár Ildikó – Marton János: Az intézeti könyvtárak központosításáról = SZOTE Napló, 1995. 6. évf. 8-9. sz. 15. p.

Egyéb:

- „... majd csak kerül valahonnan pénz” – Marton János könyvtárigazgatóval beszélgetünk = SZOTE Napló, 1994. 5. évf. 10. sz. 1-2. p.

Könyvtárosok közreműködésével létrejött kötetek:

- Tibor Szabó – Andor Zallár: Albert Szent-Györgyi and Szeged (Tom. 15.)
- Andor Zallár (ed.): Essays and scientific papers of Albert Szent-Györgyi (Tom. 14.)
- Zallár Andor (ed.): Tudományos ülés Apáthy István születésének 125. évfordulóján (Tom. 13.)
- Zallár Andor (ed.): Albert Szent-Györgyi Medical University renaming celebration (Tom. 12.)
- Zallár Andor (ed.): In commemoration of Albert Szent-Györgyi (Tom. 11.)

Az egyes kötetek PDF-formátumban megtalálhatók könyvtárunk „Contenta” SZTE UnivHistória és SZTE Egyetemi Kiadványok repozitóriumaiban.

– Szerkesztőbizottságban benne vannak-e?

Nincsenek.

- Miben segíti az anyaintézményének a kiadványát a könyvtáros? Kéri-e a könyvtáros segítségét a megjelentetéshez, ha igen, akkor ki?

Open Journal System (OJS) folyóirat-platform; <http://www.ek.szte.hu/ojs/>

A Könyvtár egyetemi folyóirat-platformja az Open Journal System (OJS) nyílt forráskódú szerkesztőségi rendszerre alapozva az egyetemi acta jellegű folyóiratok számára egy szabványos és nyílt hozzáférésű (Open Access) megjelenési felületet biztosít. Amiben segítünk: tárhely, keretrendszer, technikai támogatás, külső megjelenítés kialakítása, oktatás.

„Contenta” repozitóriumok; <http://www.ek.szte.hu/Contenta-repozitoriumok/>

A Szegedi Tudományegyetem Klebelsberg Könyvtára által üzemeltetett repozitóriumok teljes szövegükben (ill. teljes képi, mozgóképi, hangmi mivoltukban) tárolják, indexelik az oktató- és kutatómunka során keletkezett dokumentumokat, valamint tartalmazzák a Klebelsberg Könyvtár digitalizálási programjai során keletkezett digitális objektumokat, segítve ezzel akár a tudománytörténeti kutatásokat is. A digitalizálás egyben állományvédelmi célokat is szolgál.

Az SZTE Egyetemi Kiadványok repozitóriuma (<http://acta.bibl.u-szeged.hu/>) a Szegedi Tudományegyetemhez és jogelődjeihez köthető tudományos és szépirodalmi kiadványok adatbázisa. Már lezárt, illetve kurrens, ma is megjelenő egyetemi kiadványok lelőhelye. Többek között megtalálhatók itt az egyes szervezeti egységek régi és új bibliográfiai kiadványai is, melyek összeállításában a könyvtárosok is segítenek, illetve vélhetően segítettek (pl. Közlemények a szegedi kir. magy. Ferencz József-Tudományegyetem belgyógyászati klinikájáról; http://acta.bibl.u-szeged.hu/view/full_volume/K=F6zlem=E9nyek_a_szegedi_kir=2E_magy=2E_Ferencz_J=F3zsef-Tudom=E1nyegyetem_belgy=F3gy=E1szati_klinik=E1j=E1r=F3l/).

Az SZTE UnivHistória repozitórium (<http://univ.bibl.u-szeged.hu/>) a Szegedi Tudományegyetemhez és jogelődjeihez köthető egyetemtörténeti jelentőségű kiadványok (évkönyvek, tanrendek, egyetemi újságok, hallgatói lapok) adatbázisa. Egy érdekes példa A szegedi orvostanhallgatók évkönyve (http://univ.bibl.u-szeged.hu/view/full_volume/A_szegedi_orvostanhallgat=F3k=E9vk=F6nyve/).

Bár nem szegedi, illetve egyetemi kiadványok, de Egyetemünk munkatársai több orvosi és egészségügyi témájú folyóirat szerkesztői akár főszerkesztői, természetesen, ha bármely problémával hozzánk fordulnak, azonnal rendelkezésükre állunk.

- Könyvtári hírlevelet jelentetnek-e meg a kórház, stb. dolgozóinak?

Az SZTE Klebelsberg Könyvtár és ezen belül a PR-csoport arra törekszik, hogy minél szélesebb körben terjessze a könyvtár híreit. Az elektronikusan megjelenő SZTE Általános Orvostudományi Kar Kari Hírlevél Könyvtári Hírek rovata ezt a célt szolgálja. Más karokon levelezőlistákra küldjük el híreinket.